EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 14.2.2024
COM(2024) 64 final

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

verkossa tapahtuvaan terroristisen sisällön levittämiseen puuttumisesta annetun asetuksen (EU) 2021/784 täytäntöönpanosta

{SWD(2024) 36 final}

1. TIIVISTELMÄ

Verkossa tapahtuvaan terroristisen sisällön levittämiseen puuttumisesta annettu asetus (EU) 2021/784 tarjoaa jäsenvaltioille EU:n tason oikeudellisen kehyksen ihmisten suojelemiseksi altistumiselta terroristiselle aineistolle verkossa. Asetuksella pyritään varmistamaan digitaalisten sisämarkkinoiden moitteeton toiminta puuttumalla säilytyspalvelujen väärinkäyttöön, jolla terroristista sisältöä levitetään verkossa yleisölle. Asetuksen tarkoituksena on estää se, että terroristit hyödyntävät internetiä levittääkseen viestejään, joiden tarkoituksena on pelottelu, radikalisoiminen ja värväämineen sekä terrori-iskujen helpottaminen. Tämä on erityisen tärkeää nykyisessä konfliktien ja epävakauden leimaamassa tilanteessa, joka vaikuttaa Euroopan turvallisuuteen. Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan ja Hamasin Israelia vastaan 7. lokakuuta 2023 tekemän terrori-iskun seurauksena verkossa tapahtuva terroristisen sisällön levittäminen on lisääntynyt.

Sääntelypuitteita laittomaan verkkosisältöön puuttumiseksi vahvistettiin entisestään 16. marraskuuta 2022 voimaan tulleella digipalvelusäädöksellä. Digipalvelusäädöksellä säännellään sellaisten digitaalisten palveluiden velvoitteita, jotka toimivat välittäjinä kuluttajien yhteyksissä sisältöön, palveluihin ja tavaroihin. Näin suojellaan paremmin käyttäjiä verkossa ja edistetään turvallisempaa verkkoympäristöä.

Asetusta verkossa tapahtuvaan terroristisen sisällön levittämiseen puuttumisesta alettiin soveltaa 7. kesäkuuta 2022. Komissio antaa asetuksen 22 artiklan mukaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen asetuksen soveltamisesta, jäljempänä ’täytäntöönpanokertomus’.

Tämä täytäntöönpanokertomus perustuu jäsenvaltioiden, Europolin ja säilytyspalvelun tarjoajien asetuksessa säädettyjen velvoitteiden mukaisesti antamien tietojen arviointiin. Arvioinnin perusteella asetuksen soveltamista koskevat keskeiset havainnot voidaan tiivistää seuraavasti:

- Kaikkiaan **23 jäsenvaltiolla** oli 31. joulukuuta 2023 nimetty toimivaltainen viranomainen tai nimetyt toimivaltaiset viranomaiset, jolla tai joilla on valtuudet antaa asetuksessa vahvistettuja poistamismääräyksiä.[1] Luettelo jäsenvaltioiden viranomaisista on saatavilla komission verkkosivustolla, ja sitä päivitetään säännöllisesti.[2]

- Komissio oli 31. joulukuuta 2023 saanut tietoja vähintään **349:sta terroristisen sisällön poistamismääräyksestä**, joita olivat antaneet kuuden jäsenvaltion (Espanja, Romania, Ranska, Saksa, Tšekki ja Itävalta) toimivaltaiset viranomaiset ja jotka useimmissa tapauksissa johtivat säilytyspalvelun tarjoajien nopeisiin toimiin terroristisen sisällön poistamiseksi tai pääsyn estämiseksi siihen. Tämä osoittaa, että asetuksessa säädettyjä välineitä on alettu käyttää ja niillä varmistetaan menestyksekkäästi, että säilytyspalvelun

[1] Komission asetuksen 12 artiklan 4 kohdan mukaisesti perustamassa verkkorekisterissä luetellaan 12 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut toimivaltaiset viranomaiset ja kunkin toimivaltaisen viranomaisen 12 artiklan 2 kohdan mukaisesti nimeämä tai perustama yhteyspiste. Sitä päivitetään säännöllisesti jäsenvaltioilta saatujen ilmoitusten perusteella. Luettelo kansallisista toimivaltaisista viranomaisista ja yhteyspisteistä (europa.eu)
[2] Luettelo kansallisista toimivaltaisista viranomaisista ja yhteyspisteistä (europa.eu)

tarjoajat poistavat terroristisen sisällön nopeasti asetuksen 3 artiklan 3 kohdan mukaisesti. Komission saamien tietojen mukaan näitä poistamismääräyksiä ei ole riitautettu.

- **Koordinointi** jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten ja Europolin sekä erityisesti Europolin internetsisältöä koskevia ilmoituksia tekevän EU:n yksikön (EU IRU) välillä asetuksen soveltamisessa ja erityisesti poistamismääräysten käsittelyssä **toimii hyvin**.
- Europolin **PERCI-alusta**[3] otettiin käyttöön 3. heinäkuuta 2023. Eräät jäsenvaltiot ovat käyttäneet tätä välinettä menestyksekkäästi sekä poistamismääräysten että sisältöä koskevien ilmoitusten toimittamiseen.[4] Espanjan, Saksan, Itävallan, Ranskan ja Tšekin toimivaltaiset viranomaiset toimittivat välineen avulla poistamismääräyksiä. Kaiken kaikkiaan PERCI-alustalla on käsitelty vähintään 14 615 sisältöä koskevaa ilmoitusta välineen 3. heinäkuuta 2023 tapahtuneen käyttöönoton ja 31. joulukuuta 2023 välisenä aikana.
- Vaikka asetuksessa ei säädetä erityisistä ilmoituksia koskevista toimenpiteistä, komission saamien tietojen mukaan myös säilytyspalvelun tarjoajien **reagointi ilmoituksiin on lisääntynyt** asetuksen voimaantulon jälkeen.
- Komission tietojen mukaan 31. joulukuuta 2023 mennessä ei ollut havaittu, että minkään säilytyspalvelun tarjoajan palveluja olisi käytetty terroristisen sisällön levittämiseen asetuksen 5 artiklan 4 kohdassa tarkoitetulla tavalla. Kyseisessä artiklassa esitettyjen erityistoimenpiteiden soveltaminen edellyttää, että näin on havaittu tapahtuneen. Säilytyspalvelun tarjoajien toimittamien avoimuusselostuksien mukaan säilytyspalvelun tarjoajat ovat kuitenkin toteuttaneet toimenpiteitä **puuttuakseen palvelujensa väärinkäyttöön** terroristisen sisällön levittämiseen muun muassa ottamalla käyttöön erityisiä ehtoja ja soveltamalla muita määräyksiä ja toimenpiteitä, joilla rajoitetaan terroristisen sisällön levittämistä.
- Säilytyspalvelun tarjoajat ovat myös ottaneet käyttöön toimenpiteitä, joilla ilmoitetaan **välittömästä henkeen kohdistuvasta uhasta** asetuksen 14 artiklan 5 kohdan mukaisesti.

Komissio käynnisti vuonna 2021 ehdotuspyynnön **pienten säilytyspalvelun tarjoajien** tukemiseksi asetuksen täytäntöönpanossa. Komissio teki vuonna 2022 sopimukset kolmesta hankkeesta (ks. 4.8 jakso). Hankkeiden toiminta alkoi vuonna 2023, ja niillä on jo saatu aikaan joitakin tuloksia, jotka auttavat pieniä yrityksiä noudattamaan asetusta.

Komissio käynnisti 26. tammikuuta 2023 rikkomusmenettelyt 22 jäsenvaltiota vastaan lähettämällä niille **viralliset huomautukset**, koska ne eivät olleet nimenneet toimivaltaisia viranomaisia asetuksen 12 artiklan 1 kohdan mukaisesti ja koska ne eivät olleet noudattaneet 12 artiklan 2 kohdan, 12 artiklan 3 kohdan ja 18 artiklan 1 kohdan mukaisia velvoitteitaan.[5] Näiden

[3] PERCI (*Plateforme Européenne de Retraits des Contenus illégaux sur Internet*) on Europolin kehittämä ja hallinnoima alusta laittoman verkkosisällön poistamiseen. Se tukee asetuksen täytäntöönpanoa tarjoamalla säilytyspalvelun tarjoajille teknisen ratkaisun sisältöä koskevien ilmoitusten ja poistamismääräysten käsittelyyn sekä muita toimintoja.

[4] Sisältöä koskevat ilmoitukset ovat mekanismi, jolla säilytyspalvelun tarjoajille ilmoitetaan mahdollisesti terroristisesta sisällöstä, jotta palveluntarjoaja voi vapaaehtoisesti tarkistaa kyseisen sisällön yhteensopivuuden omien ehtojensa ja edellytystensä kanssa. Asetuksessa (johdanto-osan 40 kappale) todetaan, että ilmoitukset ovat osoittautuneet tehokkaiksi ja että niiden olisi oltava saatavilla poistamismääräysten lisäksi.

[5] Ks. lehdistötiedote: Terroristinen verkkosisältö (europa.eu)

rikkomusmenettelyjen käynnistämisen jälkeen useammat jäsenvaltiot ilmoittivat poistamismääräysten käsittelystä vastaavista toimivaltaisista viranomaisistaan, mikä käy ilmi verkkorekisterissä[6] julkaistuista tiedoista. Lisäksi tammikuussa 2023 aloitetuista rikkomusmenettelyistä yhdessätoista menettely oli päätetty 21. joulukuuta 2023 mennessä.[7]

Komissio arvioi jäsenvaltioilta ja Europolilta saatujen ja säilytyspalvelun tarjoajien saataville asettamien tietojen perusteella, että asetuksen soveltamisella on ollut **myönteinen vaikutus** eli verkossa tapahtuvan terroristisen sisällön levittämistä on pystytty rajoittamaan.

2. TAUSTAA

Asetusta alettiin soveltaa 7. kesäkuuta 2022. Sillä pyritään varmistamaan digitaalisten sisämarkkinoiden moitteeton toiminta puuttumalla säilytyspalvelujen väärinkäyttöön verkossa tapahtuvaan terroristisen sisällön levittämiseen yleisölle. Asetus tarjoaa jäsenvaltioille kohdennettuja välineitä poistamismääräysten muodossa. Tavoitteena on puuttua terroristisen sisällön levittämiseen verkossa. Lisäksi asetus antaa jäsenvaltioille mahdollisuuden pyytää kaikenkokoisia säilytyspalvelun tarjoajia toteuttamaan erityisiä toimenpiteitä palvelujensa suojelemiseksi terroristien harjoittamalta hyväksikäytöltä, kun ne altistuvat terroristiselle sisällölle.

Digipalvelusäädöksen 16. marraskuuta 2022 tapahtuneen voimaatulon ohella myös sääntely-ympäristö laajentui soveltamisalaltaan kattavalla horisontaalisella lainsäädännöllä, jonka tarkoituksena on varmistaa turvallisempi digitaalinen toimintaympäristö kuluttajille, tehokkaat toimenpiteet laittoman sisällön torjumiseksi ja avoimemmat palveluehdot. Digipalvelusäädöksessä komissiolle annetaan laajat valvonta-, tutkinta- ja täytäntöönpanovaltuudet toteuttaa erittäin suuria verkkoalustoja ja hakukoneita koskevia toimia. Näihin toimiin kuuluvat muun muassa tietojen pyytäminen ja tutkimukset, jotka kohdistuvat yritysten sisällön moderointitoimin, ja mahdollisuus määrätä sakkoja.

Digipalvelusäädöksellä voidaan torjua kaikenlaista laitonta sisältöä, minkä ansiosta komissio voi haastaa alustat antamaan dataa sen osoittamiseksi, että ne täyttävät omat sisällön poistamista koskevat sitoumuksensa. Terroristista verkkosisältöä koskeva asetus tarjoaa kuitenkin tätäkin tehokkaamman välineen puuttua tähän laittoman sisällön muotoon, sillä siihen sisältyy lakisääteinen velvoite, jonka mukaan sisältö on poistettava tunnin kuluessa poistamismääräyksen vastaanottamisesta, ja tulokselliset seuraamusmekanismit.

Kuten Europol on korostanut viime vuosina julkaistuissa terrorismitilannetta ja -suuntauksia koskevissa selvityksissä (TE-SAT)[8], terroristit hyödyntävät laajalti internetiä levittääkseen viestejään, joiden tarkoituksena on pelottelu, radikalisoiminen ja värvääminen sekä terrori-iskujen helpottaminen. Vaikka vapaaehtoisilla toimenpiteillä ja ei-sitovilla suosituksilla on onnistuttu

[6] Luettelo kansallisista toimivaltaisista viranomaisista ja yhteyspisteistä (europa.eu). Verkkorekisterissä on tietoja 23 jäsenvaltion toimivaltaisista viranomaisista, jotka antavat poistamismääräyksiä 12 artiklan 1 kohdan a alakohdan nojalla.

[7] Suomi, Malta, Tšekki, Tanska, Romania, Ruotsi, Latvia, Espanja, Liettua, Itävalta ja Slovakia.

[8] Europolin TE-SAT-selvitykset vuodelta 2023 https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/Europol_TE-SAT_2023.pdf ja vuodelta 2022 https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/Tesat_Report_2022_0.pdf

vähentämään terroristisen sisällön saatavuutta verkossa, muun muassa vapaaehtoisia mekanismeja käyttöön ottaneiden säilytyspalvelun tarjoajien vähäinen määrä[9] ja menettelysääntöjen hajanaisuus eri jäsenvaltioissa ovat rajoittaneet jäsenvaltioiden ja säilytyspalvelun tarjoajien välisen yhteistyön tuloksellisuutta ja tehokkuutta. Näiden rajoitusten vuoksi on ollut tarpeen toteuttaa sääntelytoimenpiteitä.[10] Sen vuoksi asetuksen tehokas soveltaminen on keskeisen tärkeää, jotta verkossa tapahtuvaa terroristisen sisällön levittämistä voidaan torjua. Komissio on tukenut ennakoivasti kansallisia toimivaltaisia viranomaisia tässä prosessissa.

Asetuksen 22 artiklan mukaan komissiolla oli velvollisuus toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle viimeistään 7. kesäkuuta 2023 kertomus asetuksen soveltamisesta, jäljempänä ’täytäntöönpanokertomus’, jäsenvaltioiden toimittamien tietojen pohjalta, jotka puolestaan perustuivat osittain säilytyspalvelun tarjoajien toimittamiin tietoihin (21 artikla). Täytäntöönpanokertomuksen toimittaminen on viivästynyt siksi, että jäsenvaltioilta ja säilytyspalvelun tarjoajilta saadut keskeiset tiedot toimitettiin komissiolle myöhässä. Toisaalta pidettiin tärkeänä, että täytäntöönpanokertomuksessa otetaan huomioon PERCI-alustan käyttö. Alusta otettiin käyttöön 3. heinäkuuta 2023, ja sitä on siitä lähtien käytetty poistamismääräysten käsittelyssä asetuksen mukaisesti.

Tämän täytäntöönpanokertomuksen tarkoituksena on ainoastaan antaa tosiseikkoihin perustuva yleiskatsaus asetuksen soveltamiseen liittyvistä merkityksellisistä seikoista. Kertomus ei sisällä tulkintoja asetuksesta, eikä siinä ilmaista näkemyksiä asetuksen soveltamisen yhteydessä tehdyistä tulkinnoista tai muista toteutetuista toimenpiteistä.

Asetuksen 21 artiklan 2 kohdan mukaisesti komission oli samaan päivään (7. kesäkuuta 2023) mennessä laadittava yksityiskohtainen ohjelma asetuksen tuotosten, tulosten ja vaikutusten seurantaa varten. Seurantaohjelmassa on määrä vahvistaa etenkin indikaattorit, keinot ja aikavälit tietojen ja muiden tarvittavien todisteiden keräämiseksi. Tällainen ohjelma vahvistetaan liitteenä olevassa yksiköiden valmisteluasiakirjassa. Seurantaohjelmassa määritetään toimet, joihin komission ja jäsenvaltioiden on ryhdyttävä tietojen ja muiden todisteiden keräämiseksi ja analysoimiseksi asetuksen edistymisen ja vaikutusten seurantaa ja 23 artiklassa tarkoitetun asetusta koskevan arvioinnin suorittamista varten.

3. KERTOMUKSEN KOHDE JA MENETELMÄT

Tämän kertomuksen tavoitteena on arvioida asetuksen soveltamista ja sen tähänastista vaikutusta verkossa tapahtuvan terroristisen sisällön levittämisen rajoittamiseen. Tähän sisältyvät jäsenvaltioiden ja säilytyspalvelun tarjoajien toteuttamat toimet, kuten muutokset niiden palveluehtoihin ja yhteisiin suuntaviivoihin, ja se, miten ne noudattavat poistamismääräyksiä ja reagoivat niihin.

Tätä tarkoitusta varten komissio keräsi jäsenvaltioilta, Europolin internetsisältöä koskevia ilmoituksia tekevältä EU:n yksiköltä (EU IRU) ja säilytyspalvelun tarjoajilta tietoja, mukaan

[9] Euroopan komissio (2018), vaikutustenarviointi *Impact Assessment accompanying the Proposal for a Regulation on preventing the dissemination of terrorist content online*, SWD(2018) 408 final, haettu 4.5.2023 osoitteesta https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=SWD:2018:408:FIN

[10] Ks. edellinen alaviite.

lukien asetuksen 7, 8 ja 21 artiklan mukaisiin avoimuusselostuksiin ja seurantaraportteihin sisältyvät tiedot. Asetuksen 8 ja 21 artiklan mukaiset tiedot saatiin 18 jäsenvaltiolta. Tiedot säilytyspalvelun tarjoajien toteuttamista toimista kerättiin niiden vuotuisten avoimuusselostusten, Europolin sekä komission yksiköiden kanssa käytävän suoran vapaaehtoisen viestinnän avulla. Tämä täytäntöönpanokertomus sisältää komission 31. joulukuuta 2023 mennessä saamat tiedot.

Seuranta- ja avoimuusvelvoitteet (21, 7 ja 8 artikla)

Täytäntöönpanokertomuksen laatimista varten jäsenvaltioiden on asetuksen 21 artiklan 1 kohdan mukaan kerättävä toimivaltaisilta viranomaisiltaan ja lainkäyttövaltaansa kuuluvilta säilytyspalvelun tarjoajilta tietoja ja lähetettävä ne komissiolle viimeistään kunkin vuoden 31. päivänä maaliskuuta. Tähän sisältyvät tiedot toimista, jotka ne ovat toteuttaneet asetuksen mukaisesti edellisenä kalenterivuonna. Asetuksen 21 artiklan 1 kohta koskee sitä, minkätyyppisiä tietoja jäsenvaltioiden olisi kerättävä asetuksen noudattamiseksi toteutetuista toimenpiteistä, kuten poistamismääräyksistä, sellaisten pyyntöjen lukumäärästä, jotka koskevat pääsyä säilytettyyn sisältöön tutkintaa varten, valitusmenettelyistä sekä hallinnollisista ja oikeudellisista muutoksenhakumenettelyistä.

Asetuksen 7 artiklan 1 kohdan mukaan säilytyspalvelun tarjoajien on esitettävä selvästi ehdoissaan ja edellytyksissään toimintapolitiikkansa terroristisen sisällön levittämiseen puuttumiseksi, mukaan lukien tarvittaessa mielekäs selvitys erityistoimenpiteiden käytöstä.

Lisäksi asetuksen 7 artiklan 2 kohdan mukaan säilytyspalvelun tarjoajan, joka on toteuttanut toimia terroristisen sisällön levittämiseen puuttumiseksi tai jota on vaadittu toteuttamaan toimia asetuksen nojalla tiettynä kalenterivuonna, on asetettava julkisesti saataville avoimuusselostus kyseisenä vuonna toteutetuista kyseisistä toimista. Selostus olisi julkaistava ennen seuraavan vuoden maaliskuun 1. päivää.

Asetuksen 7 artiklan 3 kohdassa vahvistetaan vähimmäistiedot, jotka avoimuusselostuksissa olisi annettava, kuten terroristisen sisällön saatavuuden tunnistamiseksi ja siihen pääsyn estämiseksi toteutetut toimenpiteet, poistettujen ja/tai palautettujen sisältöjen lukumäärä sekä valitusten tulokset.

Asetuksen 8 artiklan mukaan jäsenvaltioiden nimeämien toimivaltaisten viranomaisten on julkaistava vuotuiset avoimuusselostukset asetuksen nojalla toteuttamistaan toimista. Asetuksen 8 artiklan 1 kohdassa viitataan vähimmäistietoihin, jotka näissä selostuksissa olisi annettava.[11]

Joulukuun 31. päivään 2023 mennessä 18 jäsenvaltiota oli lähettänyt komissiolle tietoja asetuksen mukaisesti toteuttamistaan toimista ja 23 jäsenvaltiota oli nimennyt viranomaisen tai viranomaiset, jolla tai joilla on valtuudet antaa poistamismääräyksiä asetuksen mukaisesti.

4. ERITYISET ARVIOINTIKOHTEET

[11] Ks. asetuksen (EU) 2021/784 8 artiklan 1 kohta, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/HTML/?uri=CELEX:32021R0784

4.1 POISTAMISMÄÄRÄYKSET (3 artikla)

Komissiolle oli 31. päivään joulukuuta 2023 mennessä ilmoitettu vähintään 349 poistamismääräyksestä, joita Espanjan, Romanian, Ranskan ja Saksan toimivaltaiset viranomaiset olivat lähettäneet Telegramille, Metalle, Justpaste.it:lle, TikTokille, DATA ROOM S.R.L:lle, FLOKINET S.R.L.:lle, Archive.org:lle, Soundcloudille, X:lle, Jumpshare.com:lle, Krakenfiles.com:lle, Top4Top.net:lle ja Catboxille.

Espanjan toimivaltainen viranomainen CITCO (*Centro de Inteligencia contra el Terrorismo y el Crimen Organizado*) lähetti 62 poistamismääräystä, kun taas Romanian toimivaltainen viranomainen (ANCOM, *Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații*) lähetti kaksi poistamismääräystä ja Ranskan toimivaltainen viranomainen (OCLCTIC, *L'Office central de lutte contre la criminalité liée aux technologies de l'information et de la communication*) lähetti 26 poistamismääräystä. Hamasin Israelia vastaan tekemän terrori-iskun jälkeen Saksan toimivaltainen viranomainen (BKA, Bundeskriminalamt) on lähettänyt 249 poistamismääräystä.

Espanjan toimivaltainen viranomainen on toimittanut 62 poistamismääräystä: 18 ennen PERCI-alustan käyttöönottoa ja 44 PERCI-alustan kautta. Se toimitti yksityiskohtaisen kuvauksen ensimmäisenä annettujen poistamismääräysten toimittamisesta ja seurannasta. Tämä on erittäin tärkeää, jotta asetuksen vaikutuksia voidaan ymmärtää paremmin.

Espanjan toimivaltainen viranomainen antoi kaksi ensimmäistä poistamismääräystään 24. huhtikuuta 2023.[12] Ne koskivat kahta terroristista sisältöä, joista toinen liittyi oikeistoterrorismiin ja toinen jihadismiin. Ensimmäisen poistamismääräyksen kohteena ollut sisältö oli pdf-dokumentti, joka julkaistiin Telegram-viestintäsovelluksessa ilman pääsyrajoituksia ja jossa kannatettiin terroristien harjoittamaa väkivaltaa ja ihannoitiin oikeistoterroristien iskuja. Toisen poistamismääräyksen kohteena ollut terroristinen sisältö oli Internet Archive -verkkoarkistoon ladattu video, joka sisälsi kuvia niin kutsutun ”islamilaisen valtion” terroristijärjestön jihadisteista taisteluissa. Nämä kaksi sisältöä poistettiin molemmilta alustoilta alle tunnissa eli asetuksen 3 artiklan 3 kohdan mukaisesti. Espanjan toimivaltaisen viranomaisen toimittamassa arvioinnissa selvitettiin, että se oli valinnut poistamismääräyksen sisältöä koskevan ilmoituksen sijasta kahdesta pääsyystä, jotka olivat poistamismääräyksiä koskevien asetuksen vaatimusten noudattaminen ja asian kiireellisyys. Tämän jälkeen Espanjan toimivaltainen viranomainen lähetti uusia poistamismääräyksiä.

Espanjan viranomainen korosti haasteita, jotka liittyivät siihen, että yksi säilytyspalvelun tarjoaja (Meta) käyttää poistamismääräysten vastaanottamiseen verkkolomaketta sen sijaan, että se tarjoaisi tätä varten suoran yhteyspisteen. Tämä verkkolomake aiheutti myös ongelmia yhteydenpidossa sen jäsenvaltion toimivaltaiseen viranomaiseen, jossa säilytyspalvelun tarjoajan päätoimipaikka sijaitsee.

Ranskan toimivaltainen viranomainen antoi 13. heinäkuuta 2023 ensimmäisen poistamismääräyksensä jakoalustalle (Justpaste.it), joka poisti terroristisen sisällön tunnin kuluessa. Kohteena ollut sisältö oli al-Qaidan ja tarkemmin sanottuna sen mediaelimen Rikan Ka

[12] Ministerio del Interior | El CITCO culmina la retirada de Internet de dos contenidos que alentaban al terrorismo

Mimberin propagandaa, jonka oli tuottanut terroristijärjestön Intiassa toimiva haara Intian niemimaan al-Qaida (AQIS). Sisällön poistaminen kokonaisuudessaan vahvistettiin Europolin PERCI-alustalla.

Saksan toimivaltainen viranomainen antoi 16. lokakuuta 2023 kuusi, 18. lokakuuta 2023 kuusitoista ja 24. lokakuuta 2023 viisi poistamismääräystä, jotka koskivat Hamasin ja Palestiinan islamilaisen jihadin propagandaa. Pääsy tähän sisältöön estettiin EU:ssa asetuksen 3 artiklan 3 kohdan mukaisesti. Saksan toimivaltainen viranomainen oli ensin lähettänyt sisältöä koskevia ilmoituksia ja antoi myöhemmin poistamismääräyksiä, koska ilmoitukset eivät johtaneet toimiin. Hamasin 7. lokakuuta 2023 tekemän hyökkäyksen jälkeen Saksan toimivaltainen viranomainen on lähettänyt 249 poistamismääräystä, pääasiassa Telegramille.[13]

Tšekin toimivaltainen viranomainen antoi X:lle kaksi poistamismääräystä ja Itävallan toimivaltainen viranomainen kahdeksan poistamismääräystä Telegramille.

Espanjan viranomaiset huomauttivat kahdesta seikasta, jotka koskivat yhden säilytyspalvelun tarjoajan poistamismääräysten vastaanottamiseen käyttämää verkkolomaketta: 1) asetuksen 3 artiklan 2 kohdan osalta siitä, että verkkolomake ei anna jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille mahdollisuutta lähettää tietoja sovellettavista menettelyistä ja määräajoista säilytyspalvelun tarjoajalle ennen ensimmäisen poistamismääräyksen antamista, ja 2) asetuksen 4 artiklan 1 kohdan osalta siitä, että jäljennöstä poistamismääräyksestä ei voida verkkolomakkeen avulla toimittaa samanaikaisesti sen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, jossa säilytyspalvelun tarjoajalla on päätoimipaikka, ja säilytyspalvelun tarjoajan lailliselle edustajalle.

4.2 RAJAT YLITTÄVÄT POISTAMISMÄÄRÄYKSET (4 artikla)

Espanjan toimivaltainen viranomainen ei voinut lähettää huhtikuussa 2023 annettujen kahden ensimmäisen poistamismääräyksen jäljennöksiä sen jäsenvaltion viranomaiselle, jossa säilytyspalvelun tarjoajalla oli päätoimipaikka, tai sen lailliselle edustajalle, koska kummankaan säilytyspalvelun tarjoajan päätoimipaikka ei tuolloin sijainnut EU:ssa eivätkä ne olleet nimenneet EU:ssa toimivia laillisia edustajia. Myöhempien poistamismääräyksien yhteydessä Espanjan toimivaltainen viranomainen lähetti jäljennökset sen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, jossa säilytyspalvelun tarjoajalla oli päätoimipaikka tai jossa se oli nimennyt sen laillisen edustajan.

Jäsenvaltiot ovat ilmoittaneet, että poistamismääräysten toimittaminen kolmansiin maihin sijoittautuneille säilytyspalvelun tarjoajille, jotka eivät ole vielä täyttäneet velvollisuuttaan nimetä niiden EU:ssa toimivaa laillista edustajaa, on haastavaa. Tältä osin komissio on tukenut jäsenvaltioita sen varmistamisessa, että säilytyspalvelun tarjoajat noudattavat velvollisuuttaan nimittää EU:ssa toimiva laillinen edustaja ja perustavat yhteyspisteen (asetuksen 15 artiklan 1 kohta), esimerkiksi sähköpostiosoitteen, välittömien toimien varmistamiseksi. Komissio on

[13] Komission käytettävissä olevien tietojen mukaan.

lisäksi muistuttanut säilytyspalvelun tarjoajia niiden velvoitteista eri foorumeilla, muun muassa EU:n internetfoorumilla.

Komission käytettävissä olevien tietojen mukaan mikään säilytyspalvelun tarjoajan päätoimipaikan sijaintijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen ei ole toistaiseksi arvioinut poistamismääräystä asetuksen 4 artiklan mukaisesti sen määrittämiseksi, rikkoiko se vakavasti tai ilmeisesti asetusta tai perusoikeuksia ja -vapauksia, koska yhtään perusteltua pyyntöä tällaisen arvioinnin tekemisestä ei ole toistaiseksi esitetty. Sen vuoksi yksikään viranomainen ei ole toistaiseksi todennut, että jokin poistamismääräys olisi rikkonut asetusta tai perusoikeuksia tällä tavalla.

Mikään säilytyspalvelun tarjoaja ei ole toistaiseksi palauttanut sellaista poistamismääräyksen kohteena ollutta sisältöä (tai pääsyä siihen), josta oli tehty asetuksen 4 artiklan mukainen arviointi, koska tällaisia arviointeja ja sisällön palauttamista koskevia vaatimuksia ei ole vielä tehty. Näin ollen saatavilla ei ole tietoja siitä, kuinka kauan sisällön tai siihen pääsyn palauttaminen yleensä kestää. Tietoja ei ole myöskään säilytyspalvelun tarjoajien toteuttamista ”tarvittavista toimenpiteistä” sisällön tai siihen pääsyn palauttamiseksi.

4.3 OIKEUSSUOJAKEINOT (9 artikla)

Komission käytettävissä olevien tietojen mukaan säilytyspalvelun tarjoajat eivät ole toistaiseksi riitauttaneet poistamismääräyksiä tai 5 artiklan 4 kohdan nojalla annettuja päätöksiä asianomaisissa tuomioistuimissa. Yksi säilytyspalvelun tarjoaja väitti kuitenkin, että erään poistamismääräyksen täytäntöönpano oli mahdotonta.

Jäsenvaltioiden toimittamien tietojen mukaan[14] vähintään 12 jäsenvaltiossa on käytössä ”tehokkaita menettelyjä”, joiden avulla säilytyspalvelun tarjoajat ja sisällöntarjoajat voivat riitauttaa poistamismääräyksen ja/tai 4 artiklan 4 kohdan tai 5 artiklan 4, 6 tai 7 kohdan nojalla annetun päätöksen kyseisten toimivaltaisten viranomaisten jäsenvaltioiden tuomioistuimissa (9 artiklan 1 ja 2 kohta). Menettelyt koskevat pääasiassa oikeusriitoja niissä jäsenvaltioissa, joissa tällaisia menettelyjä on käytössä. Sitä, ovatko nämä menettelyt tehokkaita tai liittyvätkö ne erityisesti asetukseen, ei kuitenkaan voida todeta varmasti jäsenvaltioilta tähän mennessä saatujen tietojen perusteella, koska toistaiseksi yhtäkään päätöstä ei ole riitautettu.

4.4 ERITYISET TOIMENPITEET JA NIIHIN LIITTYVÄ AVOIMUUS (5 ja 7 artikla)

Käytettävissä olevien tietojen mukaan minkään säilytyspalvelun tarjoajan palveluja ei ole toistaiseksi katsottu käytetyn terroristisen sisällön levittämiseen asetuksen 5 artiklan 4 kohdassa tarkoitetulla tavalla. Näin ollen vaatimus toteuttaa kyseisessä artiklassa säädetyt erityistoimenpiteet ei (vielä) koske mitään säilytyspalvelun tarjoajaa.

Voidaan kuitenkin todeta, että säilytyspalvelun tarjoajien toimittamien avoimuusselostuksien mukaan useat säilytyspalvelun tarjoajat ovat toteuttaneet toimenpiteitä puuttuakseen palvelujensa

[14] On huomattava, että toimitetut tiedot eivät välttämättä ole täydellisiä. Tarvitaan enemmän arviointeja, jotta saadaan kattava ja täysin ajantasainen yleiskuva siitä, miten jäsenvaltiot ovat noudattaneet vaatimusta varmistaa tehokkaiden oikeussuojakeinojen saatavuus.

väärinkäyttöön terroristisen sisällön levittämiseen muun muassa ottamalla käyttöön erityisiä ehtoja ja soveltamalla muita määräyksiä ja toimenpiteitä, joilla rajoitetaan terroristisen sisällön levittämistä. Kuten edellä on todettu, säilytyspalvelun tarjoajien on 7 artiklan nojalla varmistettava tällaisia toimia koskeva avoimuus paitsi avoimuusselosteilla myös sisällyttämällä ehtoihinsa ja edellytyksiinsä selkeitä tietoja.

4.5 VÄLITÖN HENKEEN KOHDISTUVA UHKA (14 artiklan 5 kohta)

Asetuksen 14 artiklan 5 kohdassa säädetään, että jos säilytyspalvelun tarjoaja saa tietoa terroristisesta sisällöstä, johon liittyy välitön henkeen kohdistuva uhka, sen on viipymättä ilmoitettava tiedoista asianomaisissa jäsenvaltioissa rikosten tutkinnassa ja syytetoimissa toimivaltaisille viranomaisille. Jos asianomaisia jäsenvaltioita ei pystytä määrittämään, säilytyspalvelun tarjoajan on toimitettava tiedot terroristisesta sisällöstä Europolille asianmukaisia jatkotoimia varten.

Komissiolle oli 31. joulukuuta 2023 mennessä ilmoitettu yhdeksästä tapauksesta, joissa Europolin internetsisältöä koskevia ilmoituksia tekevä EU:n yksikkö on saanut tietoja terroristisesta sisällöstä, johon liittyy välitön henkeen kohdistuva uhka. Koska asetuksen 14 artiklan 5 kohdassa ei säädetä velvollisuudesta ilmoittaa Europolille kaikista tapauksista, ilmoitusten määrä voi olla suurempi. Espanja oli ainoa jäsenvaltio, joka toimitti tietoja 14 artiklan 5 kohdan soveltamisesta. Espanjan viranomaiset saivat 18. huhtikuuta 2023 Amazonilta ilmoituksen Twitch-videopelialustalla olleesta oletetusti terroristisesta sisällöstä, johon liittyi välitön henkeen kohdistuva uhka. Kun sisältö arvioitiin, sen ei katsottu täyttävän sellaisen asetuksessa tarkoitetun terroristisen sisällön edellytyksiä, johon liittyy välitön henkeen kohdistuva uhka.

4.6 SÄILYTYSPALVELUN TARJOAJIEN, TOIMIVALTAISTEN VIRANOMAISTEN JA EUROPOLIN VÄLINEN YHTEISTYÖ (14 artikla)

Kuten edellä on todettu, Europol on kehittänyt PERCI-nimisen alustan, jolla tuetaan asetuksen täytäntöönpanoa keskittämällä, koordinoimalla ja helpottamalla **poistamismääräysten ja sisältöä koskevien ilmoitusten** toimittamista jäsenvaltioilta säilytyspalvelun tarjoajille. Alusta on ollut toiminnassa 3. heinäkuuta 2023 lähtien. Europol oli ennen PERCI-alustan käynnistämistä kokonaisuudessaan ottanut käyttöön valmiusjärjestelyjä, joilla tuettiin poistamismääräysten manuaalista toimittamista sekä sisältöön liittyvien keskinäisten häiriövaikutusten välttämistä, jotta voitiin estää meneillään olevien tutkintatoimien häiriintyminen, sekä kriisitoimia tilanteissa, joihin liittyy ”välitön henkeen kohdistuva uhka”.

PERCI on yhtenäinen järjestelmä, joka mahdollistaa asetuksen 14 artiklan mukaisen toimivaltaisten viranomaisten, säilytyspalvelun tarjoajien ja Europolin välisen yhteistyön asetuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa. Konkreettisesti PERCI-alusta

- on pilvipohjainen ratkaisu, joka on suunniteltu pilveen tallennettujen tietojen tietoturvan ja -suojan varmistamiseen

- on yhteistyön ja reaaliaikaisen viestinnän ja koordinoinnin keskitetty alusta, joka tukee terroristisen sisällön nopeaa poistamista
- helpottaa rajat ylittävien poistamismääräysten arviointia
- vahvistaa keskinäisten häiriövaikutusten välttämistä, mitä tarvitaan sen estämiseksi, että jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen lähettää poistamismääräyksen toisessa jäsenvaltiossa meneillään olevan tutkinnan kohteena olevasta sisällöstä
- antaa säilytyspalvelun tarjoajille mahdollisuuden vastaanottaa poistamismääräykset yhtenäisellä ja standardoidulla tavalla yhden kanavan kautta.

PERCI-alustan avulla on myös mahdollista lähettää erikseen sisältöä koskevia ilmoituksia.

Sen lisäksi, että PERCI-alusta on merkityksellinen sisältöä koskevien ilmoitusten kannalta (ks. asetuksen johdanto-osan 40 kappale), se helpottaa myös poistamismääräysten toimittamista (3 ja 4 artikla), jäsenvaltioiden suorittamaa raportointia (8 artikla) ja koordinointia sekä keskinäisten häiriövaikutusten välttämistä tapauksissa, joissa poistamismääräys, joka on tarkoitus lähettää, häiritsisi samaa sisältöä koskevia meneillään olevia tutkintatoimia (14 artikla). PERCI-alustaa kehitetään parhaillaan edelleen, jotta sillä voidaan tukea asetuksesta johtuvia lisätehtäviä, kuten rajat ylittävien poistamismääräysten arviointia (4 artikla).[15]

Jäsenvaltiot vahvistivat, että asetuksen 14 artiklan mukaisesti

- toimivaltaiset viranomaiset vaihtavat tietoja, koordinoivat toimia ja tekevät yhteistyötä muiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa
- toimivaltaiset viranomaiset vaihtavat tietoja, koordinoivat toimia ja tekevät yhteistyötä Europolin kanssa
- käytössä on mekanismeja, joilla tehostetaan yhteistyötä ja vältetään samalla puuttuminen muissa jäsenvaltioissa käynnissä oleviin tutkintatoimiin
- useimmat jäsenvaltiot pitävät PERCI-alustaa ensisijaisena poistamismääräysten lähettämisen välineenä, koska se mahdollistaa toimien koordinoinnin, kun keskinäiset häiriövaikutukset vältetään.

4.7 VAIKUTUKSET ILMOITUKSIIN

Ilmoitusten antaminen terrorisesta sisällöstä on vapaaehtoista, ja sitä käytettiin jo ennen asetuksen antamista. Vaikka asetuksessa ei säädetä erityisistä tällaisia ilmoituksia koskevista säännöistä, asetuksen johdanto-osan 40 kappaleen mukaan mikään asetuksessa oleva ei estä jäsenvaltioita ja

[15] Nämä lisätehtävät ovat tarkemmin ilmaistuna seuraavat: 3 ja 4 artikla: poistamismääräysten toimittaminen; – 3 artiklan 6–8 kohta: säilytyspalvelun tarjoajien antama palaute; – 4 artiklan 3–7 kohta: arviointimekanismi; – 7 artikla: raportointi; – 14 artiklan 1 kohta: keskinäisten häiriövaikutusten välttäminen, koordinointi, päällekkäisyyksien välttäminen; – 14 artiklan 3 kohta: suojattu viestintäkanava; – 14 artiklan 4 kohta: Europolin käyttöön ottaman erityisen välineen käyttö; – 14 artiklan 5 kohta: ilmoittaminen sisällöstä, johon liittyy ”välitön henkeen kohdistuva uhka”; – johdanto-osan 40 kappale: sisältöä koskevien ilmoitusten toimittaminen.

Europolia käyttämästä sisältöä koskevia ilmoituksia välineenä, jolla voidaan puuttua verkossa olevaan terroristiseen sisältöön.

Vuonna 2015 perustettu Europolin internetsisältöä koskevia ilmoituksia tekevä EU:n yksikkö on perustamisestaan lähtien tunnistanut aktiivisesti terroristista verkkosisältöä ja ilmoittanut siitä säilytyspalvelun tarjoajille. Lisäksi se on ottanut käyttöön välineitä (esimerkiksi PERCI ja aiemmin IRMA[16]), joilla helpotetaan sisältöä koskevien ilmoitusten toimittamista.

Komissiolle toimitettujen tietojen mukaan jäsenvaltioiden viranomaiset käyttävät edelleen sisältöä koskevia ilmoituksia tiettyjen säilytyspalvelun tarjoajien kanssa, mutta ne saattavat harkita poistamismääräysten antamista sellaisille säilytyspalvelun tarjoajille, jotka eivät vastaa ilmoituksiin, tai muista syistä, kuten siksi, että sisältö on poistettava kiireellisesti.

4.8 PIENTEN SÄILYTYSPALVELUN TARJOAJIEN TUKEMINEN ASETUKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANOSSA

Asetuksessa asetetaan säilytyspalvelun tarjoajille useita velvoitteita. Vaikka suurilla säilytyspalvelun tarjoajilla on tavallisesti tarvittavat tekniset valmiudet, ihmisen suorittamaa todentamista koskevat valmiudet sekä tietämys asetuksen täytäntöön panemiseksi, pienillä toimijoilla saattaa olla vähemmän taloudellisia, teknisiä ja henkilöstöresursseja ja asiantuntemusta tähän tarkoitukseen. Samalla vihamieliset toimijat yrittävät yhä useammin käyttää hyväkseen pienten säilytyspalvelun tarjoajien palveluja. Tämä voi johtua myös siitä, että suuremmat säilytyspalvelun tarjoajat moderoivat sisältöjä tehokkaammin. Vaikka tämä suuntaus osoittaa, että sisällön moderointia koskevissa toimenpiteissä on onnistuttu, se myös korostaa tarvetta tukea pieniä säilytyspalvelun tarjoajia niiden lisätessä valmiuksiaan ja tietämystään asetuksen vaatimusten noudattamiseksi.

Vastatakseen tähän haasteeseen komissio käynnisti sisäisen turvallisuuden rahaston ehdotuspyynnön, jolla tuetaan pieniä säilytyspalvelun tarjoajia asetuksen täytäntöönpanossa.[17] Komissio valitsi kolme hanketta[18], joilla tällaisia säilytyspalvelun tarjoajia tuetaan kolmella eri lähestymistavalla: ensinnäkin tiedottamalla ja lisäämällä tietämystä asetuksen säännöksistä ja vaatimuksista, toiseksi kehittämällä, panemalla täytäntöön ja ottamalla käyttöön välineitä ja kehyksiä, joita tarvitaan verkossa tapahtuvan terroristisen sisällön levittämisen torjuntaan, ja kolmanneksi jakamalla kokemuksia ja parhaita käytäntöjä koko toimialalla.

[16] Europol otti vuonna 2016 käyttöön internetsisällöstä ilmoittamista koskevan hallintasovelluksen (IRMA), jolla tuettiin laitonta sisältöä koskevien ilmoitusten lähettämistä verkkopalvelujen tarjoajille. Aluksi pääsy IRMA-sovellukseen myönnettiin Europolin henkilöstölle ja seitsemän jäsenvaltion erityisyksiköille (internetsisältöä koskevia ilmoituksia tekevät yksiköt). IRMA korvattiin PERCI-alustalla 3. heinäkuuta 2023.

[17] https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/isf/wp-call/2021-2022/call-fiche_isf-2021-ag-tco_en.pdf

[18] 1) Tekoälypohjainen kehys mikrotason (ja pienten) säilytyspalvelun tarjoajien tukemiseksi terroristisesta verkkosisällöstä (ALLIES) ilmoittamisessa ja sen poistamisessa, 2) terroristisen verkkosisällön torjuminen (FRISCO) ja 3) *Technology Against Terrorism Europe* (TATE). Lisätietoja: Funding & tenders (europa.eu).

Näiden kolmen hankkeen toiminta käynnistyi vuonna 2023, ja ne ovat jo tuottaneet arvokkaita tuloksia. Esimerkiksi FRISCO-hankkeen kartoituksessa[19] havaittiin, että mikrotason ja pienten säilytyspalvelun tarjoajien tiedot asetuksesta ovat yleensä hyvin vajavaisia. Lisäksi siinä korostettiin, että tällaisilla tarjoajilla saattaa olla vaikeuksia reagoida poistamismääräyksiin tunnin kuluessa, koska niillä ei useinkaan ole ympärivuorokautisia palveluja. Resurssien puute on haaste, samoin kuin yhteydenpito lainvalvontaviranomaisten kanssa. Yli puolet kartoituksen toteuttajien kyselytutkimukseen osallistuneista säilytyspalvelun tarjoajista ei moderoi käyttäjien tuottamaa sisältöä ja totesi, etteivät ne ole koskaan havainneet terroristista sisältöä alustoillaan. Nämä säilytyspalvelun tarjoajat toteuttavat todennäköisesti tapauskohtaisia toimenpiteitä, jos tällaista sisältöä esiintyy niiden alustoilla.

Näiden kolmen hankkeen avulla pieniä säilytyspalvelun tarjoajia tuetaan niiden pyrkimyksissä noudattaa asetuksen säännöksiä myös perustamalla yhteyspisteitä ja ottamalla käyttöön mekanismeja käyttäjien valituksia varten.

Lisäksi asetuksen 3 artiklan 2 kohta, jossa edellytetään, että sovellettavista menettelyistä ja määräajoista tiedotetaan ajoissa sellaisille säilytyspalvelun tarjoajille, joille ei ole aikaisemmin annettu poistamismääräystä, saattaa olla merkityksellinen erityisesti pienten säilytyspalvelun tarjoajien kannalta.

4.9 PERUSOIKEUKSIEN TURVAAMINEN

Asetus sisältää erilaisia suojatoimia, joilla vahvistetaan terroristisen verkkosisällön poistamiseksi toteutettuja toimenpiteitä koskevaa vastuuvelvollisuutta ja avoimuutta. Tässä yhteydessä viitataan edellä esitettyihin tietoihin ja erityisesti oikeussuojakeinoista, raportoinnista ja rajat ylittäviä poistamismääräyksiä koskevasta erityismekanismista annettuihin tietoihin.

Lisäksi asetuksen 23 artiklassa edellytetään, että komissio toimittaa asetuksen arvioinnin yhteydessä kertomuksen, jossa arvioidaan suojatoimien, erityisesti 4 artiklan 4 kohdassa, 6 artiklan 3 kohdassa ja 7–11 artiklassa säädettyjen suojatoimien, toimivuutta ja vaikuttavuutta. Tällaiset suojatoimet koskevat valituksia, oikeussuojakeinoja ja seuraamusmekanismeja, jotka on otettu käyttöön ja pantu täytäntöön terroristisen verkkosisällön virheellisen poistamisen riskin varalta sisällöntarjoajien ja säilytyspalvelun tarjoajien suojelemiseksi. Näin ollen suojatoimien toimivuuden ja tehokkuuden arviointi on osa 23 artiklan mukaista arviointia.

Tältä osin asetuksen 21 artiklan 2 kohdassa tarkoitetussa seurantaohjelmassa vahvistetaan indikaattorit, joiden avulla arvioidaan asetuksen vaikutuksia perusoikeuksiin. Arviointia hyödynnetään puolestaan asetuksen arvioinnissa.

Seurantaohjelmalla tuetaan koko asetusta koskevan arvioinnin yhteydessä toteutettavaa arviointia, joka koskee asetuksen yhteydessä toteutettujen suojatoimien toimivuutta ja tehokkuutta sekä

[19] Kartoitus tehtiin toukokuussa 2023 päättyneen kuuden kuukauden jakson aikana. Se perustuu 48 eurooppalaisen säilytyspalvelun tarjoajan antamaan palautteeseen, 33:een verkkokyselyssä annettuun vastaukseen ja 15:een haastatteluissa annettuun vastaukseen. FRISCO, *D2.1: Mapping Report on needs and barriers for compliance Understanding small and micro hosting service providers' needs and awareness in relation to implementing the TCO Regulation requirements*, saatavilla osoitteessa Deliverables | Frisco (friscoproject.eu).

niiden vaikutuksia perusoikeuksiin. Näiden vaikutusten osalta otetaan huomioon kaksi asetuksen 23 artiklassa mainittua seikkaa: a) suojatoimien, erityisesti 4 artiklan 4 kohdassa, 6 artiklan 3 kohdassa ja 7–11 artiklassa säädettyjen suojatoimien, toimivuus ja vaikuttavuus ja b) asetuksen soveltamisen vaikutus perusoikeuksiin, erityisesti sananvapauteen ja tiedonvälityksen vapauteen sekä oikeuteen yksityiselämän kunnioittamiseen ja henkilötietojen suojaan.

4.10 TOIMIVALTAISET VIRANOMAISET (13 artikla)

Asetuksen 13 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden toimivaltaisilla viranomaisilla on tarvittavat valtuudet ja riittävät resurssit asetuksen tavoitteiden saavuttamiseksi ja asetuksen mukaisten velvoitteidensa täyttämiseksi. Jotkin jäsenvaltiot ovat toteuttaneet seuraavia toimenpiteitä varmistaakseen, että toimivaltaisilla viranomaisilla on tarvittavat valtuudet ja riittävät resurssit:

- uusien elinten/virastojen perustaminen
- lisärahoituksen ja -henkilöstön myöntäminen
- uusien lainsäädäntökehysten luominen.

5. PÄÄTELMÄT

On erittäin tärkeää, että kaikki EU:n tason välineet ja toimenpiteet pannaan kaikilta osin täytäntöön, jotta verkossa levitettyyn laittomaan sisältöön voidaan puuttua nopeasti etenkin, kun otetaan huomioon tällaisen laittoman sisällön määrä, josta tuoreena osoituksena on Hamasin Israelia vastaan tekemään hyökkäykseen liittyvän sisällön levittäminen.

Asetuksella lisätään yleistä turvallisuutta kaikkialla unionissa estämällä terroristeja levittämästä sisämarkkinoilla toimivien säilytyspalvelun tarjoajien avulla viestejä, joiden tarkoituksena on pelottelu, radikalisoiminen ja värväääminen sekä terrori-iskujen helpottaminen.

Sen jälkeen, kun rikkomusmenettelyt aloitettiin tammikuussa 2023, **edistystä on saavutettu**. Joulukuun 31. päivään 2023 mennessä 23 jäsenvaltiota oli nimennyt 12 artiklan 1 kohdan nojalla toimivaltaisia viranomaisia, kuten verkkorekisteristä käy ilmi. Tämä on johtanut asetuksessa säädettyjen toimenpiteiden ja välineiden järjestelmällisempään käyttöön. Lisäksi tammikuussa 2023 aloitetuista 22 rikkomusmenettelystä yhdessätoista menettely oli päätetty 21. joulukuuta 2023 mennessä. Komissio kehottaa niitä jäsenvaltioita, jotka eivät vielä ole nimenneet toimivaltaisia viranomaisia, toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet toimivaltaisten viranomaisten nimeämiseksi 12 artiklan 1 kohdan nojalla ja täyttämään 12 artiklan 2 kohdan, 12 artiklan 3 kohdan ja 18 artiklan 1 kohdan mukaiset velvoitteensa.

Jäsenvaltiot ovat ilmoittaneet, että poistamismääräysten toimittaminen säilytyspalvelun tarjoajille Europolin tuella on kaiken kaikkiaan sujuvaa. Jäsenvaltioilta ja Europolilta saatujen tietojen perusteella asetuksen voimaantulon jälkeen on toimitettu ainakin 349 **terroristisen sisällön poistamismääräystä**. Kymmenessä tapauksessa yksi säilytyspalvelun tarjoaja ei poistanut terroristista sisältöä tai estänyt pääsyä siihen asetuksessa säädetyssä yhden tunnin enimmäisajassa.

Jäsenvaltioilta ja Europolilta saatujen tietojen mukaan terroristista sisältöä koskeviin ilmoituksiin on reagoitu entistä paremmin sen jälkeen, kun asetusta on alettu soveltaa, vaikka asetus ei sisällä tähän liittyviä sääntöjä. Lisäksi Europol sai yhdeksässä tapauksessa asetuksen 14 artiklan 5 kohdan mukaisesti säilytyspalvelun tarjoajilta tietoja terroristisesta sisällöstä, johon liittyy välitön henkeen kohdistuva uhka.

Tehokkaampia viestintäkanavia ja -menettelyjä on saatu käyttöön erityisesti sen jälkeen, kun PERCI-alusta otettiin käyttöön 3. heinäkuuta 2023, mikä johti järjestelmällisempään lähestymistapaan poistamismääräysten toimittamisessa. PERCI-alustan avulla toimitetaan myös suuri määrä sisältöä koskevia ilmoituksia. Jäsenvaltiot ja Europol ilmaisivat odottavansa, että PERCI-alustan käyttöönotosta on hyötyä näiden välineiden käytössä terroristisen verkkosisällön torjumiseksi.

Tämän perusteella komissio arvioi, että asetuksella on ollut kaiken kaikkiaan **myönteinen vaikutus** eli verkossa tapahtuvan terroristisen sisällön levittämistä on pystytty rajoittamaan. Kymmenessä 349 tapauksesta kohteena ollut säilytyspalvelun tarjoaja ei kuitenkaan poistanut terroristista sisältöä tai estänyt siihen pääsyä asetuksessa säädetyssä yhden tunnin enimmäisajassa.

Komissio tukee jäsenvaltioita ja säilytyspalvelun tarjoajia ennakoivasti muun muassa ennen asetuksen voimaantuloa ja sen jälkeen järjestetyillä teknisillä työpajoilla. Viimeisin työpaja järjestettiin 24. marraskuuta 2023. Komissio tukee myös erityisesti pieniä säilytyspalvelun tarjoajia varmistaakseen asetuksen nopean soveltamisen kaikilta osin ja auttaakseen niitä vastaamaan tähän mennessä havaittuihin haasteisiin.

Komissio aikoo seurata jatkossakin asetuksen täytäntöönpanoa ja soveltamista. Se aikoo myös seurata tiiviisti asetuksessa säädettyjen välineiden tuloksellisuutta seurantaohjelman avulla, jota hyödynnetään asetuksen 23 artiklan mukaisessa asetuksen arvioinnissa.